

Zastępca Prezydenta
Miasta Poznania

Znak sprawy: Or-II.0003.1.256.2015
Lotus: 020715-472

Pan
Michał Boruczkowski
Radny Miasta Poznania

Poznań, 2 lipca 2015 r.

Szanowny Panie Radny,

odpowiadając na interpelację Pana Radnego w sprawie szlaków pieszych dookoła Jeziora Kierskiego, uprzejmie informuję, co następuje:

Ad. 1) Jaki jest stan właścicielski nieruchomości przylegających do wybrzeża Jeziora Kierskiego?

Tereny wokół Jeziora Kierskiego stanowią ogromny obszar o zróżnicowanym stanie prawnym, nie sposób wymienić wszystkich działek, które stanowią w części własność prywatną i miejską. Wśród nieruchomości stanowiących własność Miasta Poznania wymienić można w szczególności:

- teren przy ul. ks. E. Nawrota przeznaczony pod urządzenie parku miejskiego pozostający w trwałym zarządzie przysługującym Zarządowi Zieleni Miejskiej,
- teren przy ul. ks. E. Nawrota pozostający w trwałym zarządzie przysługującym Poznańskim Ośrodków Sportu i Rekreacji,
- lasy komunalne po zachodniej stronie jeziora pozostające w administracji Zakładu Lasów Poznańskich,
- teren po południowo-zachodniej stronie jeziora, wzdłuż ul. Nad Jeziorem, stanowiący Ośrodek w Krzyżownikach, powierzony Poznańskim Ośrodkom Sportu i Rekreacji,
- teren w południowej części jeziora, stanowiący plażę w Krzyżownikach przy restauracji Kaskada, powierzony Poznańskim Ośrodkom Sportu i Rekreacji,

- teren po wschodniej stronie jeziora stanowiący tzw. Camping Baranowo, powierzony Poznańskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji.

Ad. 2) Jaki jest status prawny Jeziora Kierskiego jako zbiornika wodnego? Jaki podmiot określa status prawny Jeziora Kierskiego? Jakie przepisy regulują kwestię statusu zbiornika wodnego oraz dostępu do linii brzegowej?

Jezioro Kierskie w chwili obecnej jest zbiornikiem sztucznym, powstałym w wyniku podpiętrzenia naturalnego zbiornika wodnego. Piętrzenie ma miejsce na ujściowym odcinku ciekę Samica Kierska, która jest jedynym odpływem jeziora.

Kwestie właścicielskie w stosunku do wód publicznych, w tym także Jeziora Kierskiego, pełni marszałek województwa, zgodnie z art. 11 ust 1 pkt 4 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. 2015, poz. 469).

Marszałek Województwa Wielkopolskiego zwrócił się z wnioskiem o wydanie decyzji w przedmiocie przejścia nieruchomości stanowiących Jezioro Kierskie Duże do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, do którego nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 518 ze zm.) oraz przekazania ww. nieruchomości w trwałe zarząd na rzecz Marszałka Województwa Wielkopolskiego w administracji Wielkopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu. Procedura uregulowania praw własności nieruchomości gruntowych pod wodami powierzchniowymi Jeziora Kierskiego wynika z zapisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 145 ze zm.). Zgodnie z art. 14a ustawy grunty pokryte wodami powierzchniowymi płynącymi, stanowiącymi własność Skarbu Państwa, są zasobem nieruchomości Skarbu Państwa, do którego nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. 518 ze zm.), natomiast przejście tych gruntów do zasobu, o którym mowa powyżej oraz ich wykreślenie z zasobu stwierdza, w drodze decyzji, na wniosek właściwego organu lub jednostki, o których mowa w art. 11 ust. 1, właściwy starosta realizujący zadanie z zakresu administracji rządowej.

W chwili obecnej Prezydent Miasta Poznania prowadzi postępowanie wyjaśniające w sprawie przejścia gruntów pokrytych powierzchniową wodą płynącą do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, do którego nie stosuje się przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Określenie linii brzegowej reguluje art. 15 ust 1 ustawy Prawa wodnego, który wskazuje, że wyznacza się ją dla cieków naturalnych, jezior oraz innych naturalnych zbiorników wodnych. W dniu 2 listopada 1976 r. ówczesny Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Skupu Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu wydał Wojewódzkiemu Zarządowi Inwestycji Rolniczych w Poznaniu (obecnie Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych) decyzję - pozwolenie wodnoprawne na wykonanie budowli piętrzącej na odpływie z jeziora Kierskiego w km 0+313 Samicy Kierskiej. Wykonanie budowli spowodowało sztuczne podniesienie poziomu wód Jeziora Kierskiego z rzędnej 71,85 m (poziom z dnia 13 października 1973 r.) n.p.m. do rzędnej 72,40 (poziom po piętrzeniu) tj. o 0,55 m. W efekcie linia brzegowa przesunęła się w kierunku nieruchomości, znajdujących się wokół jeziora. Obecny poziom Jeziora Kierskiego jest więc stanem sztucznym, stworzonym na potrzeby rolnictwa oraz gospodarki rybackiej. W związku z tym, linia brzegowa dla naturalnego poziomu Jeziora Kierskiego znajduje się w samym zbiorniku, w zależności od ukształtowania dna od kilku do kilkunastu metrów od obecnego brzegu. Należy dodać, że poziom Jeziora Kierskiego jest sztucznie regulowany poprzez jaz znajdujący się na wylocie wód na cieku Samica Kierska. W roku 2011 r. Wielkopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu ponownie uzyskał pozwolenie wodnoprawne na piętrzenie wód jeziora. Minimalny poziom piętrzenia wynosi 71,90 m n.p. m. a maksymalny 72,40 m n.p.m. Pozwolenie wodnoprawne na piętrzenie wód Jeziora Kierskiego ma ważność do roku 2031 r.

Zgodnie art. 27 ust 1 ustawy Prawo wodne zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar. Ponieważ Jezioro Kierskie nie ma wyznaczonej linii brzegowej, nie jest możliwe wyznaczenie 1,5 metrowego pasa umożliwiającego przejście. Obecny stan faktyczny jeziora, tj. jego piętrzenie, a tym samym sztuczne ukształtowanie brzegu i poziomu wody w zbiorniku, uniemożliwia wytyczenie linii brzegowej.

Ad. 3) Jaka jednostka jest odpowiedzialna za wytyczanie/oznaczanie linii brzegowej? Jaka jednostka jest odpowiedzialna za wytyczanie (projektowanie) szlaków dla pieszych i rowerzystów, w tym szlaków leśnych?

Linie brzegową wyznacza starosta realizujący zadanie z zakresu administracji rządowej. W przypadku Poznania – Prezydent Miasta Poznania w drodze decyzji, na wniosek podmiotu

mającego interes prawny lub faktyczny. Zgodnie z art. 15 pkt 3 ustawy Prawo wodne, podstawę ustalenia linii brzegu stanowi dostarczony przez wnioskodawcę projekt rozgraniczenia gruntów pokrytych wodami od gruntów przyległych, który zawiera:

- 1) opis uwzględniający oznaczenie wnioskodawcy, ze wskazaniem jego siedziby i adresu, przyjęty sposób ustalenia projektowanej linii brzegu, ustalenie stanu prawnego nieruchomości objętych projektem z oznaczeniem właścicieli wraz ze wskazaniem ich siedziby i adresu oraz stan stosunków wodnych na gruntach przylegających do projektowanej linii brzegu;
- 2) mapę inwentaryzacji powykonawczej budowli regulacyjnych lub zaktualizowaną kopię mapy zasadniczej, w skali, w jakiej jest sporządzony projekt regulacji wód śródlądowych, lub w skali 1:500, 1:1000, 1:2000 albo 1:5000, z wykazaniem:
 - a) punktów stałych osnowy poziomej nawiązanych do sieci państwowej,
 - b) granicy stałego porostu traw,
 - c) krawędzi brzegów, przymulisk, odsypisk i wysp,
 - d) proponowanej linii brzegu.

Złożenie wniosku o ustalenie linii brzegowej leży w gestii właściciela wody, tj. Skarbu Państwa, reprezentowanego przez właściwego marszałka województwa.

Natomiast za wytyczanie szlaków dla pieszych i rowerzystów, w tym szlaków leśnych odpowiadają wyznaczone miejskie jednostki organizacyjne, w zarządzie których pozostają powierzone im nieruchomości, tj. Zarząd Zieleni Miejskiej, Zakład Lasów Poznańskich, a w przypadku terenów położonych nad Jeziorem Kierskim także Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji.

Zakład Lasów Poznańskich zarządza miejskimi terenami leśnymi po wschodniej stronie jeziora Kierskiego. Przez wyżej wymienione tereny, wzdłuż całego brzegu jeziora od ul. Chojnickiej do Krzyżownik w Poznaniu, ciągnie się ogólnie dostępny szlak pieszo – rowerowy, z którego na praktycznie całej długości możliwy jest swobodny dostęp do jeziora.

Ponadto, Zarząd Dróg Miejskich w Poznaniu zarządza ulicą Nad Jeziorem.

Pozostałe nieruchomości stanowią własność Skarbu Państwa, tj. Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz Stowarzyszenia Jacht Klub.

Ad. 4) Czy były prowadzone rozmowy z gminą Tarnowo Podgórne dotyczące statusu prawnego Jeziora Kierskiego , jego linii brzegowej i szlaków komunikacyjnych dookoła niego?

Wydział Gospodarki Nieruchomościami odpowiedzialny za prowadzenie postępowania wyjaśniającego w sprawie przejścia gruntów pokrytych powierzchnią wodą płynącą do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa nie prowadził rozmów z gminą Tarnowo Podgórne w zakresie statusu prawnego Jeziora Kierskiego.

Ad. 5) Czy były przeprowadzane konsultacje społeczne z mieszkańcami Kiekrza oraz Krzyżownik-Smochowic w sprawie wytyczenia szlaków komunikacyjnych dookoła Jeziora Kierskiego?

Na stronie internetowej ZDM zamieszczona została do opiniowania „Aktualizacja koncepcji programowo – przestrzennej dla osiedla Kiekrz i osiedla Psarskie w Poznaniu w zakresie kanalizacji sanitarnej, deszczowej oraz opracowanie koncepcji rozwiązań komunikacyjnych dla wszystkich dróg publicznych i wewnętrznych zlokalizowanych na ww. osiedlach” (www.zdm.poznan.pl/projekty-drogowe.php). Aktualizacja dostępna jest również na stronie Urzędu Miasta Poznania w zakładce *konsultacje społeczne*: www.poznan.pl/mim/main/konsultacje-spoeczne.p.15574.html. Opiniowanie zaplanowane było do dnia 26 czerwca 2015 r. Obecnie trwa analizowanie zebranych opinii.

Z wyrazami szacunku
ZASTĘPCA PREZYDENTA
MIASTA POZNANIA
Maciej Wudarski

Do wiadomości:
Przewodniczący Rady Miasta Poznania